

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CXXXIII. Parochus, aut populus, vtrum teneantur ad conseruationem & reparationem campanarum, siue eæ necessariæ sint, siue superfluæ? ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

24 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerii,

lib. 10. Boet. decif. 246. n. 4. versic. quinimo videtur quod si retineret. Burat. decif. 840. num. 2. ubi dicit Abbatillam, quæ renuntiavit Abbatiæ sub beneplacito Summi Pontificis, retinere omnia privilegia, quibus prius gaudebat: Guid. Pap. decif. 377. ubi dicit Consiliarium, qui dimisit officium suum cum beneplacito Principis, gaudere eisdem immunitatibus, quibus antea gaudebat, licet ibid. Matthæus asserat iure Gallico illud non observari quoad Consiliarios.

10 Tertia ratio dictæ exemptionis, quæ præcipua & inexpugnabilis est, petitur ex origine & qualitate dictorum Equitum, ac privilegii per omnes Principes terræ illorum Ordini concessis. In primis siquidem certum est, illos gaudere immunitate Ecclesiastica, cum sint verè Religiosi, & tales habitus per totum mundum: Maynard. lib. 1. cap. 17. n. 1. Burat. decif. 2. n. 11. & 20. ubi plures decisiones allegantur, & hanc sententiam communi Doctorum calculo receptam esse ostenditur. † Exemptio autem Ecclesiasticorum fundata est in Scripturis sacris, & constitutionibus civilibus & canonicis: ut videre est cap. 47. Genesios, & apud Ioseph. libro 2. antiquit. Iudaicar. cap. 4. & 7. lib. 1. Esdræ, cap. 7. in Concilio Lateranensi, cap. non minus de immunit. Ecclesiar. Plura tradit Laudens. ad Plotum cons. ult. num. 8. & copiose ostendit Rot. decif. 139. per tot. part. 6. recent. ubi plures decisiones, iura, & auctoritates allegantur. † Et quamvis cessaret generalis illa consideratio, dicti Equites habent privilegia magis specialia, propter magna merita dictæ Religionis: ut ostendit Decian. cons. 51. num. 19. & sequentibus, vol. 3. & fusè comprobat Burat. decif. 391. per totam: quorum meritum inquit Summi Pontifices Clemens VII. Pius IV. & Pius V. Gregorius XIII. & Gregorius XIV. Clemens VIII. & plures alii Summi Pontifices concesserunt dicto Ordini Sancti Ioannis Hierosolymitani exemptionem generalem ab omnibus cuiuscumque generis oneribus & impositionibus, etiam causa belli factis, ut testatur Burat. dicta decif. 391. n. 8. Rot. in recentiorib. decif. 72. n. 6. part. 1. & decif. 65. n. 2. part. 5. Burat. dicta decif. 391. num. 8. Eandemque exemptionem ab omnibus collectis, & impositionibus prædicto Ordini concesserunt primi Reges, & Supremi Principes, & nominatim Raymundus de Bano tunc Princeps Araucensis, pro ut legitur in historia Melitensi, sub titulo, Des privileges dudit Ordre: fol. 32. & seqq.

13 Et in Gallia, dicti Equites per plurima Supremarum Curiarum attestata declarati fuerunt exempti, non solum à taleis & impositionibus Civitatum, sed etiam quod plus est, à Decimis quibuscumque, teste Chopin. de sacra politia, lib. 3. tit. 2. n. 9. † Et hoc non solum quoad ipsos, sed etiam quoad ipsorum colonos, & fhemarios ad modicum tempus, in vim ordinationis Caroli VI. & VII. quamvis Decimæ sint de iure divino, juxta communem resolutionem, quatenus concernunt necessariam Parochi sustentationem; quam quidem immunitatem, ultra Chopin. loc. citato, fusè comprobat Loner. in sua recollect. arrestor. littera D, num. 37. ubi fusè agitur de exemptione Equitum prædictorum à solutione decimarum.

15 In executionem quorum privilegiorum Senatus Parisiensis in casu occurrenti, dum ageretur de contributione faciendâ pro munitione Regii exercitus, declaravit dictos Equites exemptos ab huiusmodi contributione, in persona Commendatoris de Laon, quia indebitè fuerat collectatus pro contributione

summa 20000. scutorum concernentium dictam Civitatem de Laon, post illius reductionem ad obedientiam Regiæ Majestatis: eademque ratione latum fuit simile attestum in favorem Commendatoris d'Auxerre contra Clerum ejusdem loci, mensis Maio, anno 1601. ut testatur Chenu in addit. ad Papon. lib. 5. tit. 1. arrest. 15.

Neque nocere potest dictis Equitibus solutio dictarum impositionum facta per plures annos. Quia tales solutiones factæ fuerunt in vim decretorum provisionalium, sine attributione alicujus novi patris ipsi partibus; & ita dictis Equitibus non præjudicat, ex notatis per Rebuff. in consil. Regiar. sentent. provisionalib. in præfat. n. 35. nec non art. 1. gloss. 1. per totam.

Præterea cum privilegium exemptionis concessum fuerit Equitibus intuitu meritum, & periculorum, quæ ipsi quotidie subeunt contra communes fidei nostræ hostes; non potest illi præjudicare solutio per aliquot annos facta: pro ut decisum fuit apud Maitil. decif. 96. num. 8. quia tali casu concessio exemptionis habet vim contractus onerosi, Peregrin. cons. 7. num. 16. vol. 3. & de jur. fife. lib. 1. tit. 3. n. 29. Clar. in §. Dignitas, quest. 3. num. 1. Menoch. cons. 307. n. 7. & cons. 379. n. 12. & 13. Roland. cons. 13. vol. 3. per totum, 7. num. 18. quia solutiones factæ per æconomos & præcuratores non possunt præjudicare Religioni, & privilegiis ipsius; imo ne ipsi quidem particulares Religiosi per actus aliquos possunt præjudicare privilegio in favorem Ordinis concessis: ut decidit Rot. coram Merlin. apud Tamburin. de jur. Abbat. decif. 104. n. 23. & 24. † Licet enim renuntiatio privilegii sit valida in præjudicium exempti, et videtur per Felin. in cap. cum accessissent, de cons. tamen hoc non habet locum quando privilegium respicit favorem alterius, quam renuntiantis: Rot. apud eundem decif. 81. num. 14. & sequentibus, 7. part. 10. scilicet verè cum non agatur de solutione voluntaria, sed coacta, quæ dictis Equitibus præjudicare non potest: Ofsalc. decif. 91. n. 19. versic. Secundo. † Et in omnem eventum, non noceret pro solutionibus in futurum faciendis: Purpurat. cons. 39. n. 16. † Sed stantibus clausulis decreti irritant, appositis in privilegiis dicto Ordini concessis, non potuit per tales solutiones Ordini, & particularibus illius præjudicari: ut notatur apud Burat. decif. 391. num. 10.

CAPVT CXXXIII.

Parochus, aut populus utrum teneantur ad conservationem & reparationem campanarum, siue eæ necessariæ sint, siue superflue. Et explicantur dicta superius part. 1. lib. 3. circa contributionem forensium ad expensas campanarum. Et quid in hoc possit consuetudo Denique utrum ad evitandum strepitum campanarum possit impediri constructio Ecclesiæ in loco vicino.

SVMMARIVM.

1 Salarium illius qui pulsat campanas ad expulsum das tempestates solvis debet per eos, qui possident bona in territorio.

2 Expensæ

- 2 Expensa refectiois campanæ necessaria ad convocacionem populi, pro accedendo ad divinum officium, pertinet ad Parochum.
- 3 Populus tenetur concurrere pro aliqua parte ad expensam campanæ, licet illa necessaria sit ad convocandum illum ad cultum divinum.
- 4 Ad campanas superfluas, & non necessarias, populus contribuere non tenetur, sicut nec ad superflua Ecclesie ornamenta.
- 5 Refertur arrestum Curie Parlamenti Aquisgranensis.
- 6 Valet argumentum ab expensa ornamentorum Ecclesie, ad expensam campanarum.
- 7 Ecclesia parochialis, aut alia, plures campanas habere potest.
- 8 Circa expensas campanarum multum valet consuetudo.
- 9 Quando adest aliqua fundatio, aut redditus destinatus pro conservatione campanarum, Parochus ad illius expensam non tenetur.
- 10 Explicatur arrestum Expilly circa materiam campanarum.
- 11 Explicatur dicta superius, cap. 38. p. 1.
- 12 Ad quod quando possit impediri constructio Ecclesie in loco vicino, ad evitandum strepitum campanarum turbantium divinum officium.

Diximus in prima parte q. 38. n. 14. Parochum regulariter teneri ad expensas constructionis, conservationis, & refectiois campanarum contribuere, eodem modo quo contribuere tenetur in expensis fabricæ, ornamentorum, & luminarium Ecclesie, per textum in c. finali, de testament. & ex Bertrando conf. 53. num. 5. versic. & idem videtur, vol. 1. part. 2. Verum quia super eadem questione nuper orta fuit controversia inter Capitulum eiusdem Ecclesie, cui unita est Ecclesia parochialis certi loci sit in provincia Provincie, & super hoc emanarunt quedam arresta Curie parlamenti Aquisgranensis; ideo res majori indiget explanatione.

Sanè questio ista ex professo tractatur, & deciditur apud Genuensem in practica, Ecclesiastica, quest. 249. num. 6. & in utramque partem non desunt rationes & argumenta. Vera tamen resolutio est, quod si agatur de salario illius, cui demandata est cura pulsandi campanas, tempore exortæ, tempestatis, solutio huiusmodi salarii pertinet ad possessores bonorum, ad quorum utilitatem tendit campanarum pulsatio; demones enim auditus tribus Ecclesie Militantis, scilicet campanis, timent, & à tempestatis concitatione quiescunt; ideo onus solvendi illud salarium spectat ad possessores fundorum, qui utilitatem inde percipiunt: ut concludit Avendan, de exequend. mandat. part. 2. cap. 10. num. 25. versic. & ob id sequitur.

Secundò, si agatur de refectioe campanæ necessariae ad convocacionem populi, quæ non sit in quantitate superflua, cum non sit in numero necessario, tunc Rector Ecclesie qui decimas percipit, tenetur ad illius campanæ refectioem, cum illa sit necessaria ad servicium divinum, & ad fines ad quos Ecclesia campanas instituit: qua de re loquitur Extravagans Ioannis XXII. de offic. custodis, in communibus, & Selva in tractat. de benef. part. 1. q. 5. n. 82. & DD. in cap. parentibus 10. de privileg. & Equitati tamen convenit, ut parochiani etiam pro aliqua parte contribuere teneantur, cum illis utantur pro aliis casibus extra cultum divinum, veluti ad persequendos hostes, & alia quæ principaliter respiciunt utilitatem laicorum, ut bene considerat Genuens. loc. citat. versic. & hæc opinio.

Sanlegerii Tom. I l. Pars I.

Tertio, cum multitudo campanarum non sit in Ecclesia absolute necessaria, sequitur, Priores seu Parochos, dum contribuere tenentur, non obligari nisi ad unam conservandam vel reficiendam, cum alia sint superflua, sicut dicitur de ornamentis superfluis, ad quorum præstationem Parochus non tenetur, ut advertit Barbat. conf. 25. num. ultimo, versic. nec inendo hic de ornamentis superfluis, vol. 3. Surd. conf. 62. n. 5. † Et in effectu, per arrestum Curie parlamenti Aquisgranensis, Prior fuit dumtaxat condemnatus ad refectioem unius campanæ, & non plurium; imò & per illud arrestum, ordinatum quod si populus campanam maiorem efficere, & illam in quantitate augere veller, hoc faceret suis expensis. † Quod autem ab ornamentis superfluis ad campanas superfluas valeat argumentum, probatur ex notatis per Surd. dicto conf. 62. num. 5. & ita questionem istam decidete videtur Pechus in tract. de Eccles. edific. & reparand. num. 4. ubi dicit, quod licet Ecclesia parochialis plures campanas habere possit; † sicut & alia quælibet Ecclesia, ut ait Ioan. de Anan. ad cap. Ioannes, in principio, de homicidio, exceptis privatis Oratoriis, cap. parentibus 10. de privileg. asserit tamen communiter parochum non teneri ultra unius maioris campanæ conservationem, & sufficere ut ea talis sit, quæ in eo loco facile per habitantes audiri queat.

Negati tamen non potest, quin hac in re multum valeat consuetudo, quæ legis instar est, ut tradunt DD. in cap. 1. de Eccles. edificand. Surd. conf. 62. n. 16. D. Ludovic. Bell. conf. 144. n. 1.

Observandum quoque est, quod si pro conservatione campanarum adest aliqua fundatio, vel redditus ad id destinatus, Parochus non tenetur ad aliquam illarum refectioem, aut conservationem: ut docet Auffer. ad decis. Capell. Tolosan. quest. 499. Surd. conf. 62. numer. 22. Bellus dicto conf. 144. num. 2.

Non ignoro quod Expilly au playdoce, num. 20. expresse reprobavit Bertrandi sententiam in dicto conf. 53. superius allegato. Sed ipse loquitur in diverso casu, cum tractet de forensibus, in loco ubi est Ecclesia reparanda; bona possidentibus, & concludit forenses ad Ecclesie reparationem teneri, & de campanis etiam agit ibid. num. 28. versic. quand on sonne les cloches.

Sed nos tractamus de ipsis Parochis, sive Rectoribus Ecclesie parochialis, qui non tenentur contribuere ad refectioem, seu constructionem campanarum superfluarum. De forensibus verò nos egimus copiose part. 1. cap. 38. per totum, ubi ostendimus hanc receptiorem esse sententiam, ut forenses ad illarum constructionem, aut reparationem non teneantur, ex Bertrando, Natta, Thesaur. patre, & filio, Peckio, Ludovico Bello, qui tamen contra forenses scribebat: ad unius tamen campanæ constructionem & refectioem Parochum teneri, diximus ibidem, n. 16. quod tamen intelligendum est iuxta ea quæ mox in presentis capite dicta sunt.

Verum autem possit impediri ædificatio Ecclesie in loco non multum remoto ab Ecclesia jam constructa, tractat Genuens. in practica, Eccles. q. 507. n. 5. ubi concludit quod si strepitus campanarum talis sit, ut impediatur celebratio divinarum officiorum, potest hoc impediri per Ecclesiam prius constructam, nisi aperte liqueat ex hac causa non turbari divina Officia; maxime si permittatur una campana perexigua, nempe ponderis viginquinque librarum.